

Előfizetési díj:

Egész évre . . . 8 kor.

Félévre . . . . 4 kor.

Negyedévre . . 2 kor.

Egyes szám ára: 0 fl.

Megjelenik minden
vasárnap.

Telefon szám: 15.

NÉPJOG

POLITIKAI HETILAP.

A FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Szerkesztőség:

Kaposvár, Zárda-utca
17. szám.hová a lap szellemi
részét illető minden
közlemény intézendő.

Kiadóhivatal

Kaposvár Zárda-utca
17. számhová az előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalá-
sok intézendők.

A vármegye napja.

1905. július 12

Nem kételkedett senki abban, hogy Somogyvármegye az alkotmány ellenes kormányt el nem ismeri s részére bizalmatlanságot szavaz. A vármegye multja, traditói fényes tanuságot tesznek arról, hogy itt a rabszolga-lelkek veteményei talajra nem találnak s a multban is nem egyszer kelt alkotmányvédő túsára az önkény erőszakos tulkapásaival szemben. Mintha érezné, hogy Somogyországnak zászlóbontása csatasorba szólítja most is sokat szenvedett hazánk Karait-Rendeit.

Kiolvashatjuk annaleseinkből, hogy az áruló hatalom nem rettent vissza e törvényhatóság működését felfüggeszteni, hogy az alkotmány védelem, a hazaszeretet diadalmas megnyilatkozása a társvármegyék hazafias tüzét lángra ne lobbantsa, de itt sem bilincsnek, sem szuronynak nem volt eredménye, nem is lesz soha.

A tiltakozó rendkívüli megyegyűlést nem kellett előkészíteni, már annak egyszerű kihirdetése a történelmi nevezetességű „véres kard” körülhordozásaképp hatott s bizottságunk tagjai sietve

hagyták el nyári üdülő helyeiket, egy napra pihenni hagyták arató szerszámait s ünnepi hangulatukhoz képest ünnepi ruhában siettek székházunk komor falai közé, hogy a derék ősök méltó ivadékaihoz illően tiltakozzanak, s a vakmerő betörőket lángostoruk meg-suhintásával elriasszák.

A hazafiui lelkesedés a bizottság tagjain kívül a néptengert is mozgásba hozta s mindenki törekedett, hogy a történelmi nevezetességű gyűlésnek tanuja lehessen.

Az állandó választmány tagjai már reggel 8 órakor siettek az indítvány előzetes tárgyalására, mert e nélkül a megyegyűlés az indítvány fölött nem határozhatna s ott egyhangú lelkesedéssel fogadták el az alkotmány ellenes kormány működése ellen Kapotsffy Jenő és dr. Ruša Ernő indítványát, kiegészítvén még azzal, hogy arról a vármegye aispánja, valamennyi főszolgabíró (polgarmester), ugy a községek előjáróságai tudomás, ahhoz tartás és köztudomásra juttatás végett a vármegyei hivatalos lap után értesítettnek, mégis úgy, hogy a határozat külön kiadványban minden községhezán kifüggesztessék és valamennyi törvényhatósággal, ugy Somogyvármegye tör-

vényhatóságának minden egyes tagjával közöltessék.

A megyegyűlés 11 órakor kezdődött s ugy a nagyterem, mint a karzat zsufolva volt bizottsági tagokkal, érdeklődőkkel.

Tervbe volt, hogy a főispánt a darabant kormánynyal szemben elfoglalandó álláspontjáról interpellálják, mivel azonban önként kijelentette, hogy a mostani kormányt törvényesnek el nem ismeri s a már beadott lemondására felmentését várja, a közgyűlés „éljen“-zessel fejezte ki bizalmát a főispán iránt.

Kapotsffy Jenő indítványát a helyzet komolyságához méltó, hazafias beszéd kapesán ajánlotta elfogadásra s azt a vármegye törvényhatósági bizottsága egyhangulag el is fogadta az állandó választmány javaslatához képest a következőkben:

Miután a jelenlegi kormányzat nem felel meg a valódi alkotmányosság követelményeinek és az országgyűlésnek törvényen kívüli állapotban történt elnapolása, a nemzeti képviselőlet alkotmányos jogkörének és egyáltalában a nemzeti akarat törvényes megnyilvánulásának kijátszása végett eszközöltetett ki a kormány által és így a kormány hivatalban maradása és tovább kormányzása alkotmányellenes és öntudatosan szembe helyezkedik a nemzeti akarral,

T Á R C Z A.

A három kujon.

Irta: Dézsi Sándor.

Az öreg Kóczán élemedett kora dacára még mindig nagy kujon t. u. nagyon szereti a bort, a kártyát, meg a gömbölyű fehérsépet, a mi együttve — azt hiszem — elég nagy kujonság az öreg Kóczán idejében.

Mikor meghallotta, hogy milyen paradicsom élet folyik a Toldy-kör nyári kertjében, kipödörte a bajuszát és azt mondta a becses feleségének:

— Anyjukom kösd meg a nyakkendőmet; már kíváncsi vagyok rá, hogy mit csinál az a Géza gyerek a Toldy-kör kertjében.

Ezt mondta, de így gondolta a dolgot: Már csak kitapasztalom azt a paradicsomi életet. A Gyuszi komám azt mondja, hogy ott sok a szép asszony, meghogy jó boruk is van. Eppen nekem való hely. A kuglit átengedem a druzsámnak, én majd csak a nők körül torgolodom.

Ebből is látszik, hogy nagy kujon az öreg!

Amint a Jeszenák-utra ért, összetalálkozott két jó barátjával: a Gyuszi komájával, meg az Api druzsájával. (T. i. az

oreg Kóczán Árpádot is csak egyszerűen csak Apinak hívják a társaságban.)

Nagyon megörültek egymásnak. Együtt kapaszkodtak fel a hegyi uton bizonyos kenyszerű méltósággal, miúta mindegyiküknek külön-külön egy-egy mázsányi terhet kellett volna czipelniök. T. i. körülbelül ennyit czipeltek mikor semmit sem vittek magukkal.

Közben beszélgettek, évelődtek. A Kóczán druzsáját csipkedték, aki legtöbbször henczegett, ilyenkor mindig ezzel terítették észre:

— Nono Api bácsi!

— Bizony, csak egy-két szót kellene szólanom és nincs az a tehér személy, aki utánam nem jönne, akár a világ végeig is.

E pillanatban három czicza tünt fel a Szlovák-téle nyaraló kapujában.

Api bácsi toppantott egyet és megállott. Az öreg Kóczán, meg Gyuszi komája is oda pillantott. Minnhárman megbüvölve nézték a három kimosakodott szobalányra és mivel szürkülni kezdett, egy pokoli ötlet fogantott meg az Api bácsi agyában.

— Most mutassuk meg, hogy kik vagyunk!

Az öreg Kóczának is felvillant a szeme, Gyuszi koma pedig Api bácsit bátorította, hogy hát csak rajta!

Megfesteni való kép volt. Szembekeült a két tábor. A kujon csapat vörös arcczal, de rögyő inakkal közeledett a három czicza felé. A három czicza nevetett, mert

az Api bácsi igen peczkesen kezdett lépkedni s így már a harczvonalon innen elárulta a hadi tervet.

Az első kartácsot az öreg Kóczán dobta az ellenség táborba:

— Hogy s mint vannak gyémántos tubiczáim?

— Api bácsi is lekapta a kalapját, amivel azonban mindent elrontott. Az egyik gyémántos tubicza ugyanis kiszalasztotta a száján:

— Hü! Mekkora holdvilág!

Előbb tökök akart mondani, de restele. Api bácsinak is elég volt. Visszacapta a fejébe a kalapját és odébb akart állani.

Gyuszi koma maraszaltta:

— Ugyan! csak nem retilálsz meg ilyen hirtelen?

— Erre Gyuszi koma is megkapta a magáét:

— No azért a nagyságos urról se igen ri le a bátorság!

Az öreg Kóczán torkaszakadtából nevetni kezdett, mintha már a kezében lett volna a győzelmi pálma. Egy ügyes fordulattal a legkaczkisabb tubiczához férközött és megcsipte az állát.

A tubicza dühösen rávágott a Kóczán kezére és azt mondta:

— Maga vén bolond!

Ezzel mind a három megsebesülve hanyatlott vissza, pedig még a nagy ágyu csak most következett.

Az következett, hogy egy közönséges

kimondja ezen törvényhatósági bizottság hogy:

1. Minden oly kormányzat ellen, mely alkotmányellenes, tehát a jelenlegi kormány ellen is, mely kész az országgyűlés kifejezett akarata és bizalmatlansága ellenére is kormányozni, az ország közvagyonára és jövődelmei felett a képviselőház egyenes tiltakozása ellenére, tehát törvénytelenül rendelkezni, a vármegye törvényhatósági bizottsága ezennel ünnepélyesen tiltakozik, a jelen kormányt nem csak nem támogatja, hanem iránta a legnagyobb bizalmatlansággal viselkedik. Ennek folytán:

2. Elvárja és megköveteli a vármegye összes tisztviselőitől és a vármegyébe kebeleztetett községek és városok elöljáróságaitól, — így az alábbiakat egyenesen meg is tiltja, — hogy a kormányt a törvényhozás által meg nem szavazott adók behajtására, beszédésére és beszolgáltatására, vagy a törvényhozás által meg nem szavazott ujonczok előállítására és sorozására vonatkozó rendeleteit, akár közvetlenül, akár a főispán vagy bárki más útján intéztek hozzájuk, végre nem hajtják és annak végrehajtásában közre nem működnek, ugyancsak nem működnek közre a póttartalékosok és tartalékosok oly czélból leendő behívása és előállítására körül, hogy ezáltal a véderő részére meg nem ajánlott ujonczok pótolhassanak, miután ez a törvényhozás ujonczmegajánlási illetőleg megtagadási jogának szándékos kijátszását képezné és arra szolgál. Megtiltja tehát az önként jelentkező hadkötelesek részére a belépési bizonylat kiadását, úgy az önként fizetett adók besolgáltatását.

3. Utasítja a törvényhatósági bizottság az alispánt, hogy a mennyiben hozzá törvényellenes és a képviselőház folyó évi június hó 21-én hozott határozatával ellentéző és azzal ellentétes kormányrendeletek érkeznek, azokat végrehajtás előtt a vármegye törvényhatósági bizottsága elé terjessze, hogy azokkal szemben az 1886. XXI. t.-cikkben letett biztosító jogaival élhessen. E végből elhatározza a közgyűlés, hogy mindaddig, míg a kormányzatot alkotmányos felelős miniszterium át nem veszi, minden hónap első hétfőjén, kivéve a rendes közgyűlési napokat, rendkívüli közgyűlést tart.

4. A vármegye törvényhatósági bizottsága számít tisztviselőinek, elöljáróságainak, illetve községi és körjegyzőinek és az

összes polgárságának hazafiasságára, hogy alkotmányvédő hagyományos feladatait minél erélyesebben teljesítse, egyttől ünnepélyesen kijelenti, hogy bármiféle sérelemért, mely akár a vármegye tisztviselőit, akár a községeket elöljáróit a fennebbi tiltakozásukért netalán érthetné, teljesíti vagyoni és erkölcsi elégtételt fog nyújtani.

Minderről a vármegye alispánja, valamennyi főszolgabíró (polgármester), a községek elöljáróságai mihez tartás és köztudomásraadás végett a vármegye hivatalos lapja révén értesítetnek, mégis úgy hogy e határozat külön kiadásban minden községhezán kifüggesztessék és valamennyi törvényhatósággal, valamint Somogyvármegye köztörvényhatóságának minden egyes lagjával közöltessék.

Tallian Gyula főispán, kinek a vármegye törvényhatósági bizottsága elnézte, hogy közel egynegyedszázados főszolgabírói hivataloskodása alatt székhelyén nem lakott, kit e törvényhatóság emelt azon polcra, hova emelkedni nem számíthatott, az indítvány egyhangú határozattá emelése után kétségkívül felsőbb sugallat hatása alatt a vagyoni jogi kérdés fennforoghatásának látszata alatt névszerinti szavazást kíván, melynek elrendelésére joga van ugyan, de hogy arra ez idő szerint szükség lett volna, azt igazolni a darabant kormány vazallusain kívül mások nem tudják.

Nem emlékszik főispán ur arra, hogy 1861-ben hasonló körülmények között a tisztviselők fizetését ugyan-ezen vármegye közadakozásból Madarász Lajos akkori pénztárosnak 48 óra alatt rendelkezésére bocsátotta?

Sokan erre az erőszakoskodásra elhagyták a gyűlés termét s megütözéssel azonosították a főispán szereplését a darabant kormány fellépésével s a káplár felebbezése miatt is hazafias aggodalmukban kifejezést adtak azon, hogy valamint Fejérváry bandája az országgyűlés szinteréről a

nemzeti küzdelem folytatását a vármegyékre továbbította, azonkép a rövidlátó főispánok a harcot még szélesebb mederbe a nép közé szoritják, de ezért a felelősséget a magyarok Istene előtt nem lesz képes senki elviselni.

Az indítvány vagyoni jogi része a névszerinti szavazás eredményéhez képest 108 szavazattal egy ellenében szintén elfogadtatott s az indítvány mellett szavaztak:

Széchenyi Géza gróf, Somssich Andor, Pallavicini Ede örgróf, Biederman Ottó, Hoyos Miksa gróf, Inkey László, Kapotsfy Jenő, Gaal Dénes Hónig János, Vadányei Béla, Kunfy Károly, Svastits Aladár, Chernel Gyula, Kacsokovics Géza, Tallian Andor, Gaal Gaszton, Somssich Géza gróf, Boda József, Politzer Géza, Nádassy Elek, Hirsch Alfréd dr., Rusa Ernő dr., Sárközy Jenő, Biró Sándor, Duchon Ödön, Löwensohn Ernő, Bakonyi Ferencz, Berger Ignác, Melhard Gyula, Széchenyi Aladár gróf, Igmandy Aladár, Somssich László gróf, Bogyai Emil, Pataky Vincze, Hochreiter Kornél dr., Bók Zalán Lajos dr., Nagy Sándor berló, Bogyay Ferencz, Erdőssy Károly, Somssich Miklós, Ehn Kálmán dr., Boldizsár Imre, Matolcsy József, Roxandics György, Mayer Gyula, Arvai Ferencz, Batyók Aladár, Berzsenyi Gerő dr., Bendekovics József, Boszkovitz Sándor, Csapodi Ferencz, Farkas György, Gábel Sándor, Gruber János, Gulyás Ferencz dr., Hencz Gyula, Herbay Pal, Heizler János, Horváth György, Horváth József, Inkey József báró, Inkey Pál báró, Iványi Frigyes, Jakab János, Kis Iván János, Kis József, Konrad Imre, Kovács Henrik dr. Kovács József dr., Kovács Sándor, Kovács István, Kriszt Béla dr., Lamm Ede, Matolcsy István, Madarász Andor, Nagy Dániel, Nagy Mihály, Pataky Antal, Pataky István, Perczel Ákos, Petrók Gyula, Polanyi Lajos dr., Politzer Ignác dr., Prinke Sándor, Raksányi Árpád dr., Schön Jakab dr., Simonics Ferencz, Soós Ferencz, Stern Lajos, Szalay Károly, Szarka János, Szabó László, ifj. Szabady Sándor, Szeidl Károly, Szentcs István, Szenté Mózes, Szép Ödön, Szigety Gy. Sándor, Sztelek Ferencz, Tatarek Rezső, Tevely Béla dr., Tóth István, Trimmel Henrik, Varga István, Vidák György, Zsinka János, Zsibrák János dr., Szabady Károly.

tüzérkáplár odalépett a lányokhoz es parolázás közben azt mondta nekik:

— Ugyan mit álltok szóba ezekkel a vén zsidókkal?

A támadó fél hanyathomlok rohant vissza Port-Arthur, illetve Szlovák-Arthur kapui alul s úgy erezték magukat, mintha megháromszorozódott volna a mazsájuk.

Csak a kertben, egy asztal köré telepedve jutottak ismét a szóhoz. Api bácsi kezdte:

— Az egészen csak az a baj, hogy hárman voltunk. Ha magam vagyok, nohát anyi bizonyos, hogy most már — nem volnék magam . . .

— Ugyan! És mit tettél volna? — kérdezte az öreg Kóczán.

— Hát elvonultam volna a tubiczámmal.

— És aztán.

— Megbeszéljük volna a dolgot.

— És aztán?

— Rátértünk volna a dologra . . .

— Ugyan mire?

— Mire? . . . Hm!

Api bácsi már erre semmit sem tudott felelni, mert végre is valami hihetlent talált mondani.

Gyuzsi koma azonban egy dalt idézett a Liliből.

— Egy vigat trombitálni . . . trombitálni.

Ekkor lépett az asztalhoz Déka hon-

védészados, akivel hamarosan megértettek a helyzetet.

Api bácsi elpanaszolta a baját. Elmondta, hogy szivben, lelekben, szellemben husz évesnek érzi magát — akár Gyuzsi koma, vagy az öreg Kóczán, de mindhármunkban hiányzik a — kurázi.

— Csak az a baj? — kérdezte Déka százados. Van nekem olyan szerem, hogy egypár szippantástól a hajatok szala is az egnek mered.

— Az kell! az kell! — kiabáltak mindhármán egyszerre.

— Megkapjátok! mondta Déka.

Másnap ismét összejött a társaság a Toldy-kör nyaraló telepen s a három kujonk első dolga volt Dékát az ígéretére figyelmeztetni.

— Elhoztam Api bácsi! — nyugtatta meg a társaságot Déka.

Azzal három dózist vett elő a zsebéből és rögvést elmondta hozzá a használati utasítást is.

— Csak üljetek le nyugodtan kártyazni s a míg a szép asszonyokra egy-egy szenvedélyes pillantást pazaroltok, szippantsatok egyet kettőt ebből a dózisból. Az eredmény magától wegjön.

Ugy történt. A három kujon napról napra leült a kártyasztal mellé és reményteljesen szippantgatták a dózisek rejtelmes anyagát, mialatt Déka mosolyogva szem-

lélte a roppant iparkodást a teljes megítjodás gyönyört kinaló kikötőjébe.

Igy telt el egy hét, két hét, szóval a kert megnyitásától a legutóbbi napokig.

Időközben persze megtörténtek a kísérletezések. Hiába; a csodaszer nem okozott csodákat.

Api bácsi végre is meginterjuolta Déka századosot:

— Mond csak öregem miféle csodaszert adtál te nekünk?

— Tubákot! mondta egyszerűen Déka százados.

A három kujon tágrh nyitott szemmel bámult a századosra.

— Hogyan? Miért? Miképpen? kérdezték össze-vissza.

— Mert nektek már csak a tubák való öregeim.

Az emeleten megcsendült a zongora. Az ifju Kóczán dalolt egy pajzán dalt „Lili”-ből:

Mindjárt képes leszek . . .

— Mire? Mire? Mire.

— Egy vigat trombitálni, trombitálni.

Mondanom sem kell, hogy azóta csak a Toldy-kör derék szogája, Zsiga bácsi tubákol, meg pedig egyszerre három dóziból, azzal vigasztalván magát:

— Elvégre a kapanyél is elsülhet . . .

Az indítvány ellen szavazott *id. Kovács Sebestyén Gyula*.

Szavazás után a főispán bejelenti, hogy a határozatnak azon része ellen, mely a tartalékosok és póttartalékosok behívására, továbbá az önként befizetett adók beszolgáltatására vonatkozik — felebbez.

Most tűnt ki, hogy főispánunk megszűnt együtt érezni a vármegye azon közönségével, melyet székfoglalója alkalmával örök hálájáról biztosított, sőt kitűnt az a cinizmus is, mely a főispánt azon viszás helyzetbe sodorta, hogy tőle a józan gondolkodás alapföltételeit remélhessük, mert a ki a gyűlés elején a kormányhatalmat bitorló darabantokat alkotmányos, törvényes factoroknak el nem ismeri, az ülés végén egy teljesen a törvényes kiválmak betartása mellett hozott határozat megsemmisítése iránt hozzá felebbez. Ez vagy józan gondolkodás hiánya, vagy cinizmus; a vármegye közönsége tudni fogja kötelességét s a magyar nemzet törvényes jogain a pokol kapui sem fognak erőt venni.

Annak dacára, hogy a darabant miniszter legujabban megrémítésűl kinyilatkoztatja, hogy a vármegyéknek az adók beszolgáltatása, valamint a katonák előállítására tárgyában hozandó határozatait jóvá nem hagyja, a vármegyék elhatározásaira befolyással még akkor sem lehet, ha némely főispánnak, kik szürke ruhájukban elnökösködve nem szégyelnék darabant káplároskodással parancsszóra felebbezgetni. A vármegye a jövőre is tegye meg a maga dolgát s a közönség ehhez alkalmazkodjék, akkor nem lesz baj s teljesülni fog minden, amit törvényesen kívánhatunk.

— **Augusztus végén** újabb kísérlet akarnak tenni arra, hogy a koalíciót a kibontakozás lehetővé tételére bírják. De ezáltal nem Fejérváry maga fog tárgyalni az ellenzéki vezérekkel, hanem egy közvetítő. A közvetítő szerepet — hir szerint — Thallóczy Lajos a közös pénzügyminiszterium osztályfőnöke fogja vinni, a kit erre a célra Fejérváry veje, báró Burián István közös pénzügyminiszter kért fel. A király Ischlben Fejérvárynak belátására bizta, hogy maga végzi-e a tárgyalást vagy valami alkalmas emberre bizza. Fejérváry és Burián abban állapodtak meg Bácsban, hogy hivatalosan mindenesetre maga Fejérváry tárgyaljon, mert hiszen ezzel a missióval űlt a miniszterelnöki székbe; de mivel ő a legkevésbé alkalmas ember arra, hogy a siker reményével vezethesse az alkudozást, az előkészítéssel Thallóczyt bízták meg, aki nagy összeköttetésekkel bír a magyar politikai körökben.

A csurgói béke

Csurgó, 1905 július 11.

A csurgói 48-as függetlenségi párt a vármegyei központ megbízásából folyó hó 9-én vasárnap d. u. 4 órakor tartotta meg Csurgón, a Korona előtti téren szervezkedő illetve újjászervező gyűlését, melyre egyrészt azért volt szükség, hogy az a viszály, mely a legutóbbi képviselőválasztás alkalmával oly indokolatlanul, a vezetőség és Kossuth Ferencz ellenére egy függetlenségi párti önjelölt révén kitört, elsimítható le-

gyen, másrészt pedig azért, hogy a kerület országgyűlési képviselője belépve a 48-as függetlenségi pártba, ezt a nagy számban egybegyűlt választó polgároknak szóval is tudomására adhassa, megindokolhassa.

A gyűlésre meg lett hívva a budapesti és vármegyei központ, a kaposvári és nagyatádi függetlenségi párt, a vármegyei függetlenségi párt képviselői és Hentaller Lajos országgyűlési képviselő, mint aki évekkel ezelőtt a párt megalakításában közreműködni szives volt.

Mintegy ezer főnyi közönség gyűlt egybe, s képviselve volt a társadalom minden rétege, s még a legtávolabbi községek-ből is jelentek meg választó polgárok, ami fényesen igazolja, mennyire érdeklődik népünk a politikai viszonyok iránt, s mennyire át es át van hatva a 48-as függetlenségi eszméktől.

A meghívottak legnagyobb része távol maradását részben levélileg, részben sürgönyileg kimentették s a vármegyei központot dr. Pete Márton képviselte.

A gyűlést Matolcsy István pártelnök lendületes szép beszéddel nyitotta meg, felolvastván a meghívottak kimentő sürgönyeit és leveleit. Utánna dr. Ehn Kálmán a párt alelnöke hosszabban beszédben előadta a pártban felmerült viszályt s élesen elítélte azok eljárását, kik a központ óhaját nem teljesíve egy önjelöltet támogattak s az ellenzék szövetkezését megbolygatni akartak. Amennyire elítélte ezt az eljárásukat, oly örömmel üdvözli a párt legifjabb tagját Br. Inkey Józsefet, s felhívja az egybegyűlt választókat, hogy most már legyen szent a béke, hisz most már a függetlenségi zászló lobog a kerületben, s egy szívvel egy lélekkel tömörülve az alá, többé elbukni ne engedjük. Dr. Pete Márton a vármegyei függetlenségi párt nevében mondott hazafias szép beszéde után Melha Ármánd és Nagy Gyula hívták fel a választókat az egyetértésre és a függetlenségi eszmék melletti kitartásra.

Ezután következett a gyűlés legszebb eseménye Br. Inkey József beszéde.

Bár a hosszas betegség nyomai még nagyon is meglátszanak rajta, hosszasan beszél, előadva az okokat, melyek őt arra bírták, hogy a 48-as függetlenségi pártba lépjen. Általános helyesléssel és szünni nem akaró éljenzéssel fogadták nagyhatású s tiszta hazafias érzéstől áthatott szavait, s az igen tisztelt és szeretett képviselő meggyőződhet arról, hogy a függetlenségi pártba történt belépését összes választói helyeselték.

Matolcsy István pártelnök az egész tisztikar és választmány nevében lemond, alkalmat nyujtva a választó polgároknak, hogy a párt tisztviselőit és bizalmi férfait tetszése szerint válassza meg. Ajánlja tiszteletbeli elnökül br. Inkey József országgyűlési képviselőt, kit a jelenlevők lelkes éljenzéssel megis választanak s akit Br. Inkey elis fogad. Elnökké egyhangulag Matolcsy István lett megválasztva s a tisztikar is a régi maradt. ez által is beigazolódván az, hogy a régi béke és egyetértés csakugyan helyre állt. Alelnökök lettek: Dr. Ehn Kálmán, Szántó János, Szabó Antal, Trike János, Kovács István, Marics János. Jegyzők: Trencsényi János, Szalay István. Pénztárnok: Vágó Lajos, Csurgó, Alsók és Sarkad községekből 4 4, a többi községből 2 bizalmi férfi lett megválasztva.

Dr. Ehn Kálmán indítványára a gyűlés Kossuth Ferenczhez üdvözlő sürgönyt küldött, melyben egyszersmid örömmel értesíti a pártvezért a helyreállott békeről is.

Elnök megköszönvén a szives érdeklődést és megjelenést az ülést bezárta.

Kossuth Ferencz a hozzá intézett üdvözlő sürgönyre a következő választ küldte.

Dr. Ehn Kálmán csurgói Inkey barátom zászlója alatt egységessé vált csurgói függetlenségi párt szives üdvözlését há-

lászán köszönöm és viszonzom. Kossuth. Vajha így ferra össze az ország minden egyes választó kerületében a polgárság a 48-as dicső eszmék védelmére.

HIREK.

— **József kir. főherceg özvegye** Klottild főhercegné férje halála alkalmából Somogyvármegye részéről hozzá intézett részvétátratra köszönetét nyilvánította.

— **Áthelyezés.** Házi ezredünket, mint értesülünk, az 52-es pécsi ezreddel együtt a tavasszal Bécsbe viszik helyőrségi szolgálatra, hozzánk pedig a 69-esek törzse és két zászlóalja jönne, vagy pedig esetleg huszárok.

— **Gyászhir.** Szalay Ágoston nyug. kir. ítéltáblai bíró, Somogyvármegye törvényhatósági bizottsági tagja Budapesten a kórházban elhunyt. Temetésén nagyszámu előkelő közönség vett részt. A megboldogultnak fia főispáni titkár s lapunk főszerkesztőjének unokatestvére. Nyugodjék békével.

— **Mozdony kisiklás.** A somogy-szobbi állomáson két mozdony és egy szerkocsi haladt át a múlt héten, miközben egyik mozdony más irányu sinpárra került és kisiklott. A kaposvári műhelyből kirendelt munkások a kisiklott mozdonyt a sinpárra emelték. Egy baj nem történt.

— **Halálozás.** Golobics Márton kaposvári tekintélyes asztalos-mester f. hó 10-én életének 53. évében elhunyt. Temetése f. hó 12-én d. u. 5 órakor volt, városunk összes iparosai testületileg vettek részt.

— **Gazdák tanulmányutja.** Az országos magyar gazdasági egyesület július 29-én, 30-án Frigyes főherceg magyarvári uradalmának vilamos gazdasági berendezéseinek tanulmányozása céljából társas kirándulást rendez. Bejelentéseket elfogad f. hó 20-ig az O. M. G. E. titkári hivatala.

— **Orvos választás.** Mozsgói körorvossá dr. Chimbir Pál választott meg, ki új állását a jövő hó elején foglalja el.

— **Tűzoltó ünnep.** Az országos tűzoltó congressus jövő hó 12—15-én lesz Szegeden versenyekkel egybekötve. A versenyeken a kaposvári önk. tűzoltó-egylet átléta csapata is részt fog venni.

— **A kaposvári kerékpárosok egyesülete** f. hó 16-án délután 5 órakor a Kaposvár-Szentbalázi országúton házimérkőzést rendez. Első start Szentbalázs község közepén. Táv. 10 kilom. Második start Szentjakabon tul. Táv. 5 kilom. A cél mindkét esetben a cukorgyáron tul levő: hidnál van. Indító: Szilárd Sándor. Orvos: Dr. Csurgó Jenő.

— **Színház.** A lefolyt héten a kaposvári színházban Ujházy Ede a közönség osztatlan tetszése mellett vendégszerepelt. A nagy művész élvezetes esteket nyujtott kitűnő alakításával. Nácassy társulata aug. 15-ig marad Kaposvárott.

— **A lellei gyermektelep** gyönyörű ünnepély mellett adatott át emberbaráti rendelkezésének f. hó 9-én. A fővárosból továbbá Somogy és a szomszéd megyékből nagy számu előkelő közönség gyűlt egybe. Az ünnepély a növendékek énekével — Himnusz — kezdődött s a vendégek üdvözlése után az építő bizottságtól gróf Teleky Géza elnök átvette a gyönyörű épületet s ezután megtekintették annak ezélszerű berendezését. A fölvatás alkalmából a királyhoz üdvözlő táviratot küldött a telep elnöksége. Az ünnepség régi magyar szokás szerint sok felkőszöntővel, társasbédél végződött. A hivatalos tisztokat Fierzog Péter báró, Tallián Gyula főispán és Berzsényi Gerő dr. megyebizottsági tagok mondták.

— **A pécsi elmeegógyintézetet** hosszúságos huza-vona után végre e hó 15-én mégis átadják rendelkezésének.

— **Lassu Nándor** folyamodott a belügyminiszterhez, hogy Kaposvárra 4-ik gyógyszerértárt nyithasson. Alispán és felebezés folytán kérelmét a közigazgatási bizottság elutasította. Elég is ma még szék-városunkban a három gyógyszerértár és egy drógéria, noha elhelyezésük a város fejlődéséhez képest nem nagyon megfelelő.

— **Elhagyott férjek.** Kulas N. marcali postatiszt szép felesége állítólag egyik ottani adótisztval elszökött s férjét levélben értesítette, hogy soha vissza nem tér. — Ugyancsak elhagyta férjét Balázs Lajosné fiemei vasúti felesége férjének durva bánásmódja miatt s hazajött szüleihez Kaposvárra.

— **Véres verekedés.** F. hó 9-én Kaposvárott este 9 óra tájban már boros állapotban tértek be Szukics János korcsmájába, de a vendéglős felesége a kért bor helyett kiutasította a berugott vendégeket, melyen felbőszülve az egyik vendég telt üveget vágott a korcsmárosné fejéhez, ki vértől elboritva összeesett. A pinczéből felsiető vendéglős az utcára távozott két ittas vendéget egy felkapott székkel alaposan helybenhagyta. Szukicsné a kórházban, Pauer lakatos legényt pedig lakásán ápolják, kit Szukics segédje bicskával hátba szurt.

— **A fürdő halottja.** E czimen ugy látszik állandó rovatot kell nyitnunk; mert mint zánkányi levelezőnk írja — e héten ott lett áldozata a fürdésnek Szentkirályi István 15 éves csurgói gymnazista. Fürdés közben egy forgóba került s pajtásai elől — kik még segélykiáltásait hallottak — nyomtalanul eltűnt.

KÜLFÖLD.

A Potemkin megadása egy szikrányit sem javított a forrongó Oroszország válságos helyzetén. Napról-napra új helyütt pusztít a forradalom tüze s a statárium kegyetlensége még szilárdabb ellenállásra aczélozza a lelkeket. A kaukázusi, liebani és pétervári zendülések haladóban is vannak némileg, kialvásról szó sem lehet. Meggyilkolták Szuvalor grófot a moszkvai város kapitányt. Merénylője elmenekült. Hír szerint a szebasztopoli flottát a zendülések miatt leszerelték.

Közigazdaság.

Aratósztrájk és a hatóság.

Az egész ország ijedten nézte az aratósztrájk terjedését. Reszkető szívvel lestük a termést a tavalyi csapások után és az öröm érzése szállta meg a lelkeket a kalászos mezők láttára. És mint derült égből a villámcsapás úgy hatott a dunántúli sztrájk híre.

A rémületet tetőzte a visszaemlékezés a tíz év előtti arató sztrájkra, mely Szabolcs megyéből kiindulva lángba borította az egész országot. Akkor nemcsak a nemzeti termelés szenvedett károkat, hanem sok becsületes, derék munkás esett áldozatul a féktelen, lelketlen igazgatásnak.

A tíz év előtti aratósztrájk hatása alatt azután Darányi Ignác akkori földművelésügyi miniszter törvényjavaslatot terjesztett be a képviselőház elé, mely rendezte a gazda és munkás közötti viszonyt. Az 1898. II. t. cz. sok sok hasznos rendelkezést tartalmaz, mely egyrészt megvédi és meghatározza a felek jogait és kötelességeit, másrészt világosan írja elő a hatóságokkal intézkedéseit. Ezt a törvényt a szociálisták rabszolgatörvénynek nevezték el, de ebben nincs igazuk, mert a törvény nem korlátoz jogot, csak azt meghatározza és merdebe szorítja.

Évtizedeken keresztül mindig nagy bajuk voltak a szerződéses dolgában. Egyszer a gazda másszor a munkás nem tartotta be a szerző-

dést és mindig sztrájk veszedelem fenyegetett. Azt tudjuk, hogy arató sztrájk más elbírálás alá esik, mint pl. egy ipari sztrájk. Az aratásnál egy napi késés végzetes lehet, mert a még tegnapi szép termést, holnap már a jég tönkre verheti. Az aratásnak pontosan kell bekövetkeznie és örülnünk kell, hogy szép és jó a termés.

A vidéki hatóságok lelkiismeretétől, kötelességtudásától függ a békés egyetértés. Az 1898. II. t. cz. világosan írja elő a rendelkezéseket és intézkedéseket, melyeket a hatóságoknak ellentétek felmerülésénél fogatosítani kell. E törvény 3-ik szakasza abból az elvből indul ki, hogy a szerződést mindkét félnek be kell tartani, mert szabad akaratokból kifolyólag kötötték meg. Itt aztán, ha a megkötött szerződések dacára a munkások vonakodnának eleget tenni a szerződésbe vállalt kötelezettségeiknek a hatóságoké a feladat minél követsőbb bajjal az ellentéteket kiegyenlíteni. Nem szabad mindjárt az erőyes rendszabályokhoz nyulni, hanem ell kell követni mindent, hogy a konfliktus békésen intéztessék el. A békéltető tárgyalás megindítása az első teendő, a melyen a munkásság vezetői (idegen vezérek kizárva) és az érdekelt földbirtokosok részt vesznek és azon kölesönös méltányosság alapján egymáshoz közelednek. A jó szó ilyenkor sokat ér és az okosabbnak — ha csak lehet — engedni kell. A hatósági közegnek pártatlanul kell viselkedni, nehogy üldözve tudja magát a munkás. Csak ezen békés munka után szabad az erőyes rendszabályokhoz fordulni. Az erőszak értéke mindig kétséges és kerülni kell, mint a pestist. A magyar munkássai mindig lehet okosan beszélni, csak a módját kell megtalálni. Az arató sztrájkoknak a hatóság kellő tapintattal, igazságszeretettel elejét vehetik, csak rendelkezniük kell a kellő okossággal, mint ezt vármegyénk területén lefolyt sztrájk elsimitása beigazolta.

Felelős szerkesztő: Dr. Rusa Ernő.

Laptulajdonosok és kiadók:

Szalay Károly és Dr. Rusa Ernő.

890 sz. 1905. vlt.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járárbíróság 1905. évi VII. 191. számú végzése következtében Dr. Berger Samu ügyvéd által képviselt Hónig és Weinberger javára Krausz József ellen 3979 kor. 72 f. s járulékaik erejéig 1905. évi jun. hó 2 -án fogatosított kielégítési végrehajtás után felülfoglalt és 2972 kor. 50 fillre becsült következő ingóságok, u. m. butorok, bolti álv nyok kféle árucikkek, szodagép üvegekkel nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az fenti kir. járárbíróság 1905. évi VII. 191/2 számú végzése folytán 3979 k. 72 tőkekövetelés ennek 1904. április hó 20 napjától járó 6% kamatai és eddig összesen 164 kor. 82 fillérben bírósággal már megállapított, költségek erejéig Nagy-Bajomban alperes üzletében leendő eszközzésére,

1905. jul. 26-án delelőtti 9 óra

határidőül kitzetük és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érim eit ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alu is el fognak adatni.

Amennyiben az árverezendő ingóságokat mások is le és felül foglaltaták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, jelen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kaposvár, 1905 július hó 14.

Rácz István
kir. bír. végrehajtó.

3 uj tejfőző gép,
1 finom vadász fegyver
2 használt varrógép
és egy gramophon
olcsón elado.

KÉRJEN
egészen ingyen
ZOMÁMCOZOTT EDÉNYT

képes árjegyzéket. Próbarendelmény: 6 fazék és 6 lábos különféle nagyságban, összesen 12 drb. 1 frt. 75 kr. 6 egész nagy főzőfazék és 6 egész nagy főzőlábos, összesen 12 drb. 3 frt. 50 kr. és egy teljes zomámcozott mosdókészlet, mely áll lavor, vizes veder, mosdókanna, éjjeli, szappantartó és fogkefetartó, összesen 6 drb. 2 frt. 50 kr. csak én szállíthatok; ingyen csomagolás, utánvétel mellett.

K O H N gyári raktar.

Budapest, Csengeri-utca 51. sz.

Sürgönyezim: Kohn edénygyári raktár
B u d a p e s t.

Iszákosság nincs
többé!

Kivánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a COZAPORból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér, mint a világ minden szóbeszéde a tartózkodásról, mert csodálatos ellenzénvessé teszi az iszákosnak a szeszes italt. A COZA oly csendes és biztosan hat, hogy azt a feleség, testvér avagy gyermek egyaránt beadhatja az ivónak tudta nélkül és az illető mégcsak nem is sejtí mi okozza javulását.

COZA a családok ezreit békítette ki ismét, sok sok ezer tértit a szégyen és beestelenségétől megmentett, kik később józan pogárok és ügyes üzletemberek lettek. Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencséjéhez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabította.

Az intézet, mely a Cozador tulajdonosa, mindazoknak kik kívánják egy próba adagot és egy köszönő irásokkal telt köpvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezessük, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

Igyen próba 4-6 sz.
Vigya ki ezen szilvényt és küldje meg ma az intézetnek.
(Mevelekre 25 fill. levelező lapok 10 fill. bérmentesítendők.)

COZA INSTITUTE

(Dept. 416.)

62, Chancery Lane,

London, Anglia.

Ingyen kapja

minden

menyasszony és vőlegény

1905. márczius hó 15-től az

Eljegyzési Hiradót

mint mátkasági emléklapot.

Tudósítók kerestetnek.

Hirdetéseket felvesz a kiadóhivatal

Budapest VII., Allmássy-u. 6.

„ELZA” NYUK

az Elzák a Plymonthok nálam

kitenyésztet szubvarietásai

ELADÓ.

Plymonthokra előjegyzést elfogadok. Tenyeszédem bármikor megtekinthető.

MEZRIGZKNÉ.

Békásmegyeri tisztviselőtelep
(Pest megye.)

Vidéki gőzerőre berendezetékőrgyár
tekintélyes és bevezetett

HELYI ÜGYNÖKÖT

keres
Kaposvár és környékére magas
jutalék mellett.

Ajánlatokat „Bevezetett” jeligével
kiadóhivatal továbbít.

BUDAPESTI
HARISNYAGYÁR

ajánlja dús raktárát

női- férfi- gyermek harisnyakban

eredeti gyári árban

12 pár megrendelésnél bérmentve.

Harisnya fejlecek elváltaknak.

Számos elismerő levél.

Árjegyzék kívánatra ingyen.

BUDAPESTI HARISNYAGYÁR
főraktár

V. Fürdő-utca 1/a.

FOGADÓ

ORSZÁGOS

ORSZÁGOS

VENDÉGLŐSÖK SZAKLAPJA.

PINCZÉREK SZAKLAPJA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal **Budapest, Kerepesi-ut 13.**

Egyedüli legelterjedtebb heti
és hirdetésekre legalkalmasabb szaklap.

Schicht-Szappan!

(„Szarvas” vagy kulcsszappan)

Legjobb, legkiadósabb és azért a
legolcsóbb szappan.

Ment mindennemű káros
alkatrészekről.

Mindenütt kapható.

A vásárlásnál különösen ügyeljünk arra, hogy minden
darab szappan „Schicht” névvel és a „szarvas” vagy
a kulcs védjeggyel legyen ellátva.

NE VEGYEN
CZIMBALMOT vagy
HARMONIUMOT

míg **REMÉNYI MIHÁLY** műhangszerész legújabb képes
árjegyzékét át nem olvasta, mely ingyen és bérmentve küldetik.
Budapestről, Király-utca 45. l. száma.

MIT IGYUNK?

soqy egészségünket megóvjuk, mer isakis a természetes szénsavas áshányvíz erre a legbiztosabb ó. ószer. cvősorban a mohai

AGNES

ORRÁS mint természetes szén-savdús (svinyvíz, feltétlenül tiszta, kellemes és ncsó savanyúvíz; dús szénsavtartalmá-gál fogva nemcsak biztos óvszer fertőző klemek ellen, hanem a benne foglalt fyóg-sóknál fogva kitűnő szere a leg-áulónfélőbb gyomor-, légeső- és hugyszervi betegségeknek. — Azért tehát

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha gyomor-, bél- és légcsőhuruttól szabadulni akarunk. Dr. Kéty.

Használjuk a mohai Agnes-forrást, ha étvágytány és emésztési zavarok állanak be. Dr. Gebhardt.

Használjuk a mohai Agnes forrást, ha a vesebajt gyógyítani akarjuk. Dr. Kövér.

Használjuk a mohai Agnes-forrást ha májbajtól és sárgaságtól szabadulni akarunk. Dr. Glass.

Háztartások azámára másfél literesnél valamivel nagyobb üvegekben minden kétes értékű mesterségesen szén-savval telített viznél, sőt szóda-viznél is olcsóbban adja, hogy az Agnesforrás vizét a legszegényebb ember is könnyen megszerezhesse.

Kedvelt borvíz Kedvelt borvíz. Kapható minden fűszerüzletben és elsőrangú venaégloben.

HUSIPARI ÉS ÁLLAT-ORVOSI ÉVKÖNYV.

Az egyes napokra eső vásárok pontos jegyzékével **ingyen és bermentve** megy minden mészáros, állatkereskedő, nyersbőrkereskedő, zsiradék és csontkereskedő címére, aki legalább fél évre előfizet a

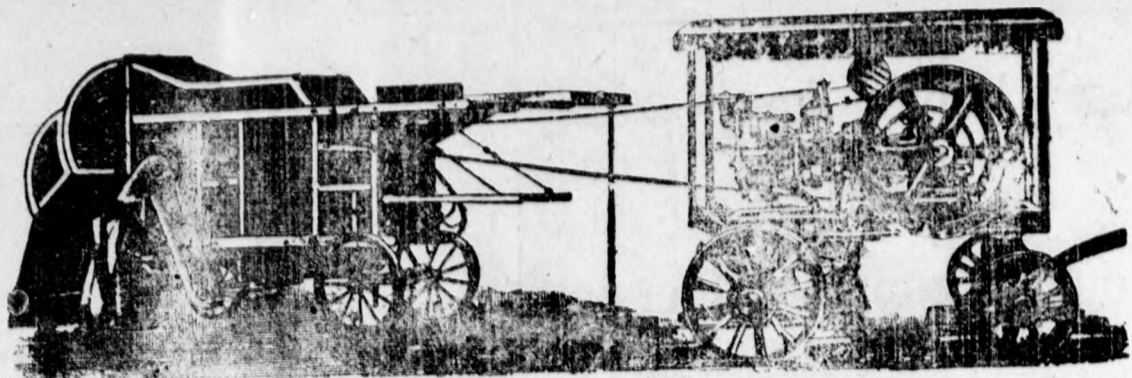
Mészárosok és Hentesek Lapjára.

Előfizetés félévre 6 kor. — Kiadóhivatal: Budapest, IX. Ferencz körút 13.

Dr. Schmiedt G. főtörzsorvos és phisicus hires

fülolaja

meggyógyítja az időleges süketiséget, fülfolyást, fülzugást, sőt az idült nagyothallást. Egyedül Plávsics G. gyógyszer-tárában Ujvidéken kapható. Használati utasítás van hozzá.

Elsőrendű gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek!

Benzin-lokomobílok.
Benzin-motorok.

Tömör kivitel!

Legmesszebbmenő szavatosság!

Teljes cséplő szerelvények.
Szivógáz-motorok.

Osers és Bauer motor-gyáriraktára

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Arjegyzék ingyen és bermentve.

Acetylen-lámpák

kézi-, kocsi-, Spritzbogen-, Pözna-, rud-,asztali-, udvari-, kerti-, istaló,

Acetylen-lámpák

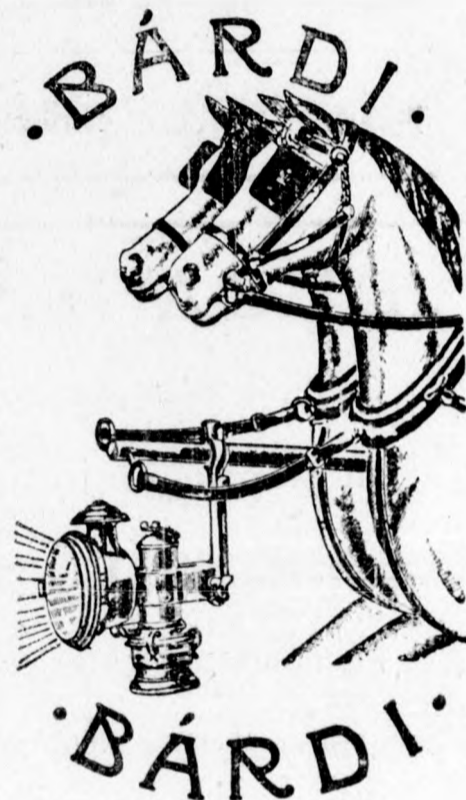
Automobil-lámpák.

Éjjeli szántásoknál különösen alkalmasak, mert nappali fényt adnak.

BÁRDI JÓZSEF Budapest, VI. Gyár-ut. 10

Andrássy-ut és Király-utca között.

Kaposvári képviselő: Politzer Samu.

PENZKÖLCSON!

Alulírott iroda előleges költség nélkül s mindenkor a legkorrektebb lebonyolítás mellett szerez:

1. **Törlesztéses személykölcsönt** 15—25 évi törlesztésre. Havi törlesztés 1000 kor. után 7—9 kor. Ezen kölcsönök csak nyugdíjigényelők, tisztviselőknek, katonatiszteknek stb. adátnak, kiknek törzsfizetése legalább 1800 korona.
2. **Váltókölcsönt** 5—8 évre négyhavonként 5%-os törlesztéssel minden hitelkepes egyénnek.
3. **Jelzalogkölcsönt** 3½—4½%-ra és 5—7 évi tartamra.
4. **Életbiztosítási kötvényt** (halál- és életesetre) 10.000 korona összegig orvosi vizsgálat nélkül.

Közbenjárasi díj csekély összegben van megállítva s a kölcsönösszeg nagysága szerint 2—5% közt váltakozik. — Kimerítő személyhitel prospectusaink bárkinek kívánatra rendelkezésére állanak. Levelezésre válaszbélyeg melléklendő.

Magyar általános hiteliroda

BUDAPEST, II. Ostrom u. 5.

(Saját házában.)

Pontos címzést kérünk!